Dosarul nr. 4r-3642/25 Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani)
4-24011336-02-4r-15092025 Judecător: Renata POPESCU-BALTA

D E C I Z I E
în numele Legii

12 octombrie 2026 **mun. Chișinău**

COLEGIUL PENAL AL CURȚII DE APEL CENTRU
Având în componența sa:
Președintele ședinței, judecător Eugeniu BEȘELEA
Judecătorii Andrei CAZACICOV și Vitalie BUDECI

a examinat în ordine de recurs, fără prezența părților, recursul declarat de către agentul constatator Maria LUPAȘCO împotriva Hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 5r-390/24 din 21 iulie 2025, în cauza contravențională intentată prin Procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MF169240 și deciziei agentului constatator din 19.01.2024, adoptate în privința lui **CIOBANU Taisia** în temeiul art.288 Cod contravențional.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:
în procedura instanței de fond, din 29.01.2024 până la 21.07.2025;
în Curtea de Apel Centru, din 15.09.2025 până la 12.10.2026.
Procedura de notificare a părților a fost executată.

Verificând legalitatea Hotărârii atacate, pe baza materialelor din dosar, în contextul motivelor invocate de recurent, Colegiul penal al Curții de Apel Centru,

A C O N S T A T A T :

1. La data de 25.01.2024 de către CIOBANU Taisia a fost depusă contestația împotriva procesului verbal cu privire la contravenție nr. seria MF nr. 169240 și deciziei agentului constatator din 19.01.2024 întocmit în baza art.288 Cod contravențional.

În motivarea contestației petiționarul CIOBANU Taisia a invocat că nu este de acord cu actul întocmit din 19.01.2024 în baza art.288 Cod contravențional, întrucât a transmis documentele SRL „Taix Prim„ de care dispunea, administratorului de insolvabilitate BOSTAN Tatiana prin e-mail în formă electronică, iar celelalte documente au fost ridicate în cadrul percheziției efectuate de PCCOCS în anul 2019, despre care fapt a comunicat atât administratorului de insolvabilitate BOSTAN Tatiana cât și IFS. Consideră, că nu poarte nici o vină de săvârșirea contravenției imputate. Solicită, admiterea contestației cu anularea procesului-verbal cu privire la contravenție seria MF nr. 169240 și deciziei agentului

constatator din 19.01.2024 întocmit în baza art.288 Cod contravențional, încetând procesul contravențional în privința sa.

2. *Prin Hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 5r-390/24 din 21 iulie 2025,* a fost admisă contestația depusă de CIOBANU Taisia împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria MF nr. 169240 și deciziei agentului constatator privind aplicarea sancțiunii contravenționale din 19.01.2024 întocmit în baza art.288 Cod contravențional, întocmit în privința lui CIOBANU Taisia.

A fost anulat procesul-verbal cu privire la contravenție seria MF nr. 169240 întocmit în privința lui CIOBANU Taisia pe semnele comiterii contravenției prevăzute de art.288 Cod contravențional și decizia agentului constatator de sancționare din 19.01.2024 cu încetarea procesului contravențional pornit împotriva lui CIOBANU Taisia în baza art.288 Cod contravențional.

3. *Nefiind de acord cu Hotărârea instanței de fond, agentul constatator Maria LUPAŞCO din cadrul Serviciului Fiscal de Stat a declarat recurs în termenul legal, prin care solicită admiterea recursului, casarea Hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 5r-390/24 din 21 iulie 2025*, *cu respingerea contestației depuse de Taisia CIOBANU și menținerea procesului-verbal cu privire la contravenție seria MF nr. 169240 și a deciziei agentului constatator din 19.01.2024.*

În motivarea recursului agentul constatator a menționat că, la 27.12.2023, administratorul autorizat BOSTAN Tatiana a sesizat autoritatea fiscală cu privire la săvârșirea unei fapte contravenționale de către Taisia CIOBANU, în calitate de administrator al SRL „Taix-Prim”. Sesizarea a avut la bază neexecutarea de către aceasta a obligațiilor legale privind transmiterea documentelor aferente activității economice și a evidenței contabile către administratorul autorizat, precum și neexecutarea prescripțiilor instanței de judecată și a obligației de a conlucra cu administratorul provizoriu în cadrul procedurii de insolvabilitate.

Se menționează că SRL „Taix-Prim” se afla în procedură de insolvabilitate, iar BOSTAN Tatiana fusese desemnată administrator provizoriu, ulterior lichidator, prin hotărârile instanței de judecată. Potrivit recursului, Taisia CIOBANU a fost notificată cu privire la procedura de insolvabilitate și obligațiile care îi reveneau, însă notificările și solicitările adresate acesteia nu au fost executate.

Serviciul Fiscal de Stat susține că, în urma examinării sesizării și a materialelor acumulate, au fost constatate circumstanțe care întrunesc elementele contravenției prevăzute de art.288 Cod contravențional. În consecință, la 19.01.2024, a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție seria MF nr. 169240 și emisă decizia de aplicare a sancțiunii contravenționale.

În recurs se argumentează că procedura de notificare, citare și examinare a cauzei a fost efectuată cu respectarea prevederilor legale, iar drepturile contravenientului au fost respectate. De asemenea, se susține că procesul-verbal a fost întocmit în conformitate cu cerințele art.445 Cod contravențional și în prezența Taisiei CIOBANU.

Serviciul Fiscal de Stat nu este de acord cu concluzia instanței de fond potrivit căreia nu ar fi fost prezentate probe concludente și pertinente privind săvârșirea contravenției. Se susține că la materialele cauzei au fost anexate toate probele acumulate în cadrul examinării

cauzei contravenționale și că instanța nu ar fi elucidat pe deplin circumstanțele cauzei. Totodată, se invocă faptul că, la întocmirea procesului-verbal, Taisia CIOBANU nu ar fi prezentat probe care să infirme circumstanțele constatate de agentul constatator.

4. ***Procedura de notificare a părților a fost executată.***

În conformitate cu art.3 alin.(1) Cod de procedură penală, în desfășurarea procesului penal se aplică legea care este în vigoare în timpul urmăririi penale sau al judecării cauzei în instanța judecătorească.

În conform art.471 alin.(1) Cod contravențional, recursul se judecă de un complet din 3 judecători, fără prezența părților.

La judecarea recursului, Colegiul penal reieșind din modificările operate prin Legea nr.245 din 31.07.2023 „pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului de procedură penală și a Codului contravențional", în vigoare din 22.08.2023), în temeiul art.447 alin.(1), (2) Cod de procedură penală (în redacția Legii nr.245 din 31.07.2023 „pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului de procedură penală și a Codului contravențional", în vigoare din 22.08.2023), Colegiul Penal a dispus examinarea cauzei penale în ordine de recurs, în lipsa părților, fiindu-le comunicat acestora despre data, ora și locul examinării cauzei penale și cu acordarea dreptului depunerii referinței.

Fiind notificate de către instanța de recurs părțile la proces, în conformitate cu art.471 alin.(2) Cod contravențional, agentul constatator, și contravenientul au fost înștiințați legal despre data examinării recursului și despre faptul că sunt în drept să depună prin intermediul Secției monitorizare și relații publice a Curții de Apel Centru, referințe, completări la cererea de recurs, sau alte cereri/demersuri, însă acestea trebuie să parvină la instanța de recurs, cu cel puțin 1 (una) zile înainte de data ședinței de judecată. Deci, cauza contravențională se va examina în lipsa părților în procedură scrisă.

5. Deliberând asupra motivelor invocate în recurs, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, pe baza probelor administrate și cercetate de prima instanță, Colegiul penal ajunge la concluzia *de a admite recursul declarat de agentul constatator Maria LUPAȘCO împotriva Hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 5r-390/24 din 21 iulie 2025*, *cu casarea integrală a hotărârii și dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de fond, în alt complet de judecată, din considerentele ce succed.*

6. În conformitate cu prevederile art.473 alin.(1) pct.2) lit.c) Cod contravențional, *după examinarea recursului, instanța de recurs admite recursul, casând hotărârea atacată, parțial sau integral, și dispune rejudecarea cauzei în primă instanță dacă este necesară administrarea de probe suplimentare, dacă a constatat încălcări ale normelor de procedură privind formarea completului instanței de judecată, privind citarea obligatorie a părților, privind respectarea dreptului la apărare și a dreptului la interpret, precum și dacă a constatat încălcări ale prevederilor art.33-35 Cod de procedură penală aplicate corespunzător.*

Conform art.466 Cod contravențional, hotărârile judecătorești contravenționale pot fi atacate cu recurs, pentru a se repara erorile de drept, în următoarele temeiuri: *d) hotărârea*

atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau dispozitivul hotărârii redactate nu corespunde dispozitivului pronunțat după deliberare.

Colegiul penal reține, că la judecarea cauzei instanța de fond nu a ținut cont de cerințele art.458 Cod contravențional, care prevede că la examinarea cauzei contravenționale instanța de judecată este obligată să determine caracterul veridic al contravenției imputate, existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei, vinovăția persoanei precum şi alte circumstanțe ce au importanță la examinarea cauzei, adică să examineze cauza sub toate aspectele, complet şi obiectiv cu respectarea dreptului la un proces echitabil şi la apărare. Or, studiind materialele prezentate în coroborarea cu hotărârea primei instanțe, se constată, că instanța de judecată a examinat cauza superficial şi unilateral fără a da o apreciere obiectivă probelor din dosar.

Reieșind din prevederile art.6 al CEDO, pronunțarea de către instanțele de judecată a unor hotărâri motivate constituie una dintre garanțiile dreptului fundamental la un proces echitabil şi acesta presupune obligația instanței de judecată de a se expune în hotărârile emise asupra tuturor cerințelor pricinii, precum şi asupra argumentelor invocate de către intimat întru admiterea sau respingerea acestora (*cauza Garcia Ruiz, 26*). În sensul art.6 alin.(1) al Convenției, instanțele de judecată, trebuie, să indice cu suficientă claritate motivele pe care își întemeiază hotărârile, iar având în vedere caracterul determinant al concluziilor sale să precizeze noțiunile, ce implică o apreciere a faptelor supuse aprecierii.

De asemenea, noțiunea de proces echitabil impune ca instanțele de judecată să motiveze nu doar sumar hotărârea sa, ci să examineze efectiv problemele esențiale care-i sunt supuse aprecierii şi să nu se mulțumească de a proba pur şi simplu concluziile uneia dintre părți.

În temeiul prevederilor art.462 alin.(1) Cod contravențional, *hotărârea judecătorească trebuie să fie legală, întemeiată şi motivată*.

În continuare Colegiul relevă că, domeniul contravențional a fost asimilat „acuzațiilor în materie penală", în înțelesul european autonom al art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului. Analizând situația de fapt a cauzelor *Ziliberberg contra Moldovei*, hotărâre din 01.02.2005, §35 și *Anghel contra României*, hotărâre din 04.10.2007, §52, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că în aceste spețe predomină elementele care sugerează că a fost vorba de acuzații penale. Astfel, în materie contravențională au fost recunoscute garanțiile procedurale specifice materiei penale, printre care și prezumția de nevinovăție, prevăzută de art.6 §2 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Conform prevederilor art.8 alin.(2) Cod contravențional, *este supusă răspunderii contravenționale numai persoana care a săvârşit cu intenție sau din imprudență o faptă prevăzută de legea contravențională*. În temeiul prevederilor art.10 Cod contravențional, *constituie contravenție fapta - acțiunea sau inacțiunea - ilicită, cu un grad de pericol social mai redus decât infracțiunea, săvârşita cu vinovăție, care atentează la valorile sociale ocrotite de lege, este prevăzută de prezentul cod şi este pasibilă de sancțiune contravențională*.

În corespundere cu prevederile art.440 alin.(1) Cod contravențional, *constatarea faptei contravenționale înseamnă activitatea, desfăşurată de agentul constatator, de colectare şi de*

administrare a probelor privind existența contravenției, de încheiere a procesului-verbal cu privire la contravenție, de aplicare a sancțiunii contravenționale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcționarului abilitat să examineze cauza contravențională, din cadrul autorității din care face parte agentul constatator, în instanța de judecată sau în alt organ spre soluționare.

Conform prevederilor art.442 alin.(1) Cod contravențional, *procesul-verbal cu privire la contravenție este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezența făptuitorului sau în absența lui.*

Astfel, calificarea faptei constituie stabilirea caracterului acesteia, încadrarea în textul de lege care o prevede şi o sancționează şi determinarea în fapta comisă, a condițiilor cerute de norma de incriminare pentru existenta acestei fapte.

7. În fapt, reieșind din materialele cauzei Colegiul penal reține că, procesul-verbal cu privire la contravenție seria MF nr. 169240 din 19.01.2024 a fost întocmit pentru faptul că CIOBANU Taisia la data de 19.01.2024 în mun. Chișinău, str.***** au fost încălcate dispozițiile Hotărârii Judecătorești, (sediul Central) nr. 2i-32/20 din 09.09.2020 a instanței de insolvabilitate nefiind prezentate lichidatorului SRL „Taix Prim„ c/f *****, documentele activității economice și documentele de evidență contabilă, astfel fiind încălcate prevederile art.74, 89 al Legii insolvabilității nr. 149 din 29.06.2012, prin ce a comis contravențiile prevăzute de art.288 Cod contravențional.

Prin decizia agentului constatator în persoana lui LUPAȘCO Maria, din aceeași dată (19.01.2024) în privința lui CIOBANU Taisia s-a aplicat sancțiunea amenzii în mărime de 24 (douăzeci patru) unități convenționale, ceea ce constituie 1200 (o mie două sute) lei.

Acțiunile lui CIOBANU Taisia au fost calificate potrivit contravenției prevăzută la art.288 Cod contravențional și anume: „*încălcarea legislației cu privire la insolvabilitate, manifestată prin: nedepunerea de către debitor a cererii introductive dacă există unul din temeiurile de intentare a procesului de insolvabilitate; depunerea de către debitor a cererii de intentare a procesului de insolvabilitate fictivă; tăinuirea de administratorul provizoriu a documentelor activității economice şi a documentelor de evidență contabilă; publicarea ori divulgarea în alt mod a informațiilor privind insolvabilitatea debitorului până la data intentării procesului de insolvabilitate; depunerea de către o persoană, în mod intenționat, fără existența unui temei de insolvabilitate, a cererii de intentare a procesului de insolvabilitate contra debitorului pentru a aduce prejudicii reputației comerciale a acestuia*.

Drept consecință, instanța de fond a concluzionat că probatoriul administrat de agentul constatator în susținerea procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MF nr. 169240 din 19.01.2024 nu este suficient, pertinent și concludent pentru a demonstra, cu certitudine, săvârșirea de către CIOBANU Taisia a contravenției prevăzute de art.288 Cod contravențional. Instanța a constatat că acuzația formulată împotriva contestatoarei nu este susținută de probe suficiente, iar înscrisurile prezentate de aceasta în susținerea contestației, referitoare la ridicarea documentelor de către PCCOCS și la transmiterea unor acte către lichidator, pun la îndoială temeinicia acuzației imputate. În consecință, instanța de fond a apreciat că nu a fost demonstrată existența faptei contravenționale și vinovăția lui CIOBANU

Taisia, fapt ce a determinat anularea procesului-verbal cu privire la contravenție și încetarea procesului contravențional.

8. Astfel, Colegiul penal lecturând textul hotărârii recurate, în raport cu circumstanțele faptice stabilite mai sus şi ținând cont de prevederile legale aplicabile în speță, menționează că, instanța de fond nu a dat o apreciere cumulului de probe și nu a ținut cont de cerințele art.457-458 Cod contravențional, care prevăd examinarea contravenției sub toate aspectele, complet și obiectiv, clarificând circumstanțele ce au importanță pentru soluționarea justă a cauzei.

Potrivit prevederilor art.458 alin.(1) Cod contravențional, *examinând cauza contravențională, instanța de judecată este obligată să determine: a) caracterul veridic al contravenției imputate; b) existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei; c) vinovăția persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional; d) existența circumstanțelor atenuante și/sau agravante; e) necesitatea sancționării şi, după caz, caracterul sancțiunii contravenționale; f) alte aspecte importante pentru soluționarea justă a cauzei.*

Se subliniază că, CtEDO, în speța *Luka contra României* a evidențiat că art.6 implică faptul că deciziile instanțelor trebuie să precizeze în mod suficient motivele pe care se întemeiază, astfel încât să arate că părțile au fost ascultate și să garanteze posibilitatea unui control public al administrării justiției. Altfel spus, art.6 îi atribuie „instanței" obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor și probelor părților, cu excepția cazului în care se apreciază relevanța acestora și fără a fi înțeleasă ca implicând un răspuns detaliat pentru fiecare argument *(Van de Hurk împotriva Țărilor de Jos, pct.19-20, pct.59 și 61)*. Curtea evidențiază că trebuie să se țină seama de relevanța și incidența argumentului sau motivului cu privire la care instanța nu s-a pronunțat la încheierea cauzei *(Jahnke şi Lenoble împotriva Franței (dec.), nr.40490/98 și Dima împotriva României, 16.11.2006)*.

Potrivit prevederilor art.425 Cod contravențional, *(1) Probele sânt elemente de fapt, dobândite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenței sau inexistenței contravenției, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăției şi la cunoaşterea altor circumstanțe importante pentru justa soluționare a cauzei. (2) În calitate de probe se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: procesul-verbal cu privire la contravenție, procesul-verbal de ridicare a obiectelor şi documentelor, procesul-verbal de percheziție, procesul-verbal privind cercetarea la fața locului, procesele-verbale privind alte acțiuni procesuale efectuate în conformitate cu prezentul cod, explicațiile persoanei în a cărei privință a fost pornit proces contravențional, declarațiile victimei, ale martorilor, înscrisurile, înregistrările audio sau video, fotografiile, corpurile delicte, obiectele şi documentele ridicate, constatările tehnico-ştiinţifice şi medico-legale, raportul de expertiză. (3) Aprecierea probelor se face de persoana competentă să soluționeze cauza contravențională, potrivit convingerii sale pe care şi-a format-o cercetând toate probele administrate în raport cu circumstanțele constatate ale cauzei şi călăuzindu-se de lege. (4) Nici o probă nu are valoare prestabilită. (5) Sânt admisibile probele pertinente, concludente şi utile, administrate în conformitate cu prezentul cod. (6) Nu pot fi admise ca probe datele care au fost obținute: a) prin violenta, amenințări sau prin alte mijloace de constrângere; b) prin metode ce contravin prevederilor științifice; c) prin încălcarea*

esențială a drepturilor şi libertăților constituționale ale persoanei, inclusiv a dreptului la apărare sau a dreptului la interpret/traducător. (6/1) În cazul contravențiilor date în competenta organelor de control de stat al activității de întreprinzător şi cea a organelor Ministerului Afacerilor Interne nu se permite ridicarea de obiecte, documente, dispozitive de stocare a datelor dacă ridicarea acestora stopează activitatea economică a persoanei. În cazul dat se purcede la efectuarea de copii şi de înregistrări foto sau video de pe documente şi dispozitive de stocare a datelor, pot fi inspectate, măsurate sau prelevate mostre din acestea, care constituie mijloc material de probă. (6/2) Copiile se realizează cu ajutorul mijloacelor tehnice şi al procedurilor adecvate, de natură să asigure integritatea informațiilor conținute de acestea, şi de un specialist care funcționează în cadrul organelor judiciare sau, după caz, din afara acestora. (6/3) În cazul prevăzut la alin.(6/1), când este imposibilă efectuarea copiilor şi a înregistrărilor foto sau video de pe documente şi dispozitive de stocare a datelor ori posesorul acestora nu permite sau obstrucționează efectuarea acestor acțiuni, agentul constatator le ridică în scopul efectuării copiilor şi înregistrărilor foto sau video, stocării datelor, inspectării, măsurării sau prelevării de mostre, indicând în procesul-verbal întocmit elementele de individualizare a fiecărui obiect, document sau dispozitiv de stocare a datelor. Obiectele, documentele sau dispozitivele de stocare a datelor se restituie de către agentul constatator sau de autoritatea competentă de soluționarea cauzei contravenționale în cel mai scurt timp posibil, dar nu mai târziu de 3 zile lucrătoare din momentul ridicării acestora. (7) Procesului contravențional, în partea ce ține de declarații, se aplică în mod corespunzător prevederile Codului de procedură penală cu privire la mijloacele de probă şi la procedeele probatorii, cu excepțiile prevăzute de prezentul cod.

9. Colegiul penal, analizând hotărârea contestată, constată că instanța de fond nu a motivat în mod riguros soluția de încetare a procesului contravențional, omițând să examineze și să ia în considerare toate circumstanțele relevante ale cauzei. O astfel de motivare lacunară contravine cerințelor de fond ale unei hotărâri judecătorești și afectează legalitatea și temeinicia soluției pronunțate.

Colegiul consideră că instanța de fond a încetat procesul contravențional din motive formale, fără a ține cont de toate circumstanțele cauzei, or, la materialele cauzei în susținerea acuzației aduse, de către agentul constatator a acumulat și anexat următoarele probe care vin în confirmarea învinuirii aduse și anume:

- procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MF nr. 169240 din 19.01.2024;

- denunț privind săvârşirea faptei contravenționale;

- copia Hotărârii Judecătoriei Chişinău (sediul Central nr.2i-32/20 din 09 septembrie 2020;

- copia notificării din 26.01.2024;

- copia actului de control nr.5-7058 din 02.11.2020;

Or, instanța de fond, deși a făcut referire la unele dintre aceste înscrisuri, nu a procedat la examinarea acestora în ansamblu și prin prisma raportului lor cu fapta imputată lui CIOBANU Taisia. În particular, nu a fost analizat conținutul Hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Central) nr. 2i-32/20 din 09 septembrie 2020, prin prisma obligațiilor concrete

stabilite în sarcina persoanei vizate și a relevanței acesteia pentru stabilirea existenței faptei contravenționale.

De asemenea, instanța de fond nu a acordat o apreciere suficientă notificării și actului de control anexate la materialele cauzei, prin prisma circumstanțelor pe care acestea sunt susceptibile să le confirme, inclusiv cu privire la demersurile întreprinse în vederea obținerii documentelor aferente activității economice și evidenței contabile ale SRL „Taix Prim", precum și la conduita persoanei în privința căreia a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție.

Totodată, denunțul privind săvârșirea faptei contravenționale urma a fi apreciat nu izolat, ci în coroborare cu celelalte mijloace de probă administrate în cauză, pentru a se stabili dacă cele relatate în cuprinsul acestuia își găsesc confirmare obiectivă în materialele dosarului.

În aceeași ordine de idei, procesul-verbal cu privire la contravenție urma să fie examinat prin prisma cerințelor art.442 Cod contravențional, inclusiv sub aspectul circumstanțelor de fapt indicate în acesta, al modului în care a fost descrisă fapta imputată și al corespondenței dintre situația de fapt reținută și elementele contravenției prevăzute de art.288 Cod contravențional.

Colegiul penal subliniază că aprecierea probelor nu poate fi realizată prin examinarea izolată a acestora și nici prin simpla enumerare a lor în cuprinsul hotărârii. Instanța este obligată să stabilească valoarea probatorie a fiecărui înscris și, în special, să analizeze coroborarea acestora, pentru a determina dacă ansamblul probator este sau nu suficient pentru stabilirea circumstanțelor relevante ale cauzei.

În speță, instanța de fond a acordat o apreciere predominantă probelor prezentate de contestatoare, reținând că acestea „răstoarnă" probele acuzării, însă nu a indicat în mod concret care dintre probele administrate de agentul constatator sunt infirmate, prin ce mijloace de probă sunt infirmate și care este raționamentul în baza căruia a ajuns la această concluzie.

Prin urmare, Colegiul penal constată că instanța de fond nu a stabilit în mod suficient dacă materialele administrate de agentul constatator, analizate în coroborare cu înscrisurile prezentate de CIOBANU Taisia, permit sau nu stabilirea circumstanțelor imputate, inclusiv existența obligației de transmitere a documentelor, conținutul și întinderea acestei obligații, precum și modul în care aceasta a fost sau nu executată.

În aceste circumstanțe, concluzia instanței de fond privind caracterul declarativ și formal al acuzației nu este suficient fundamentată, întrucât nu rezultă că instanța ar fi efectuat o examinare efectivă și completă a întregului probatoriu administrat în cauză.

10. Prin urmare, Colegiul penal consideră prematură concluzia instanței de fond privind inexistența faptului contravenției, întrucât aceasta a fost pronunțată fără analiza tuturor probelor administrate în cauză și fără a da o apreciere corespunzătoare constatărilor rezultate în urma controlului fiscal.

Or, potrivit rezultatelor controlului consemnate în actul de control nr. 5-7058 din 02.11.2020, întreprinderea SRL „Taix-Prim" a fost supusă anterior unui control fiscal prin metoda verificării totale pentru perioada de activitate 01.01.2018–30.06.2019, în rezultatul căruia a fost întocmit actul de control nr. 5-695055 din 16.08.2020 și emisă Decizia asupra

cazului de încălcare a legislației nr.118/1659 din 22.08.2020, fiind consemnat faptul că cerințele controlului au fost îndeplinite.

Totodată, din același act rezultă că, în vederea efectuării controlului, în temeiul atribuțiilor prevăzute de art.134 alin.(1) pct.1) și pct.14) Cod fiscal, la 02.10.2019, prin intermediul Î.S. „Poșta Moldovei", au fost expediate la adresa administratorului provizoriu al insolvabilității SRL „Taix-Prim", Tatiana BOSTAN, înștiințarea privind inițierea controlului nr.26/2-15-12-509-4341 din 25.09.2020 și citația seria D nr.197943 din 24.09.2020, prin care s-a solicitat prezentarea documentelor ce țin de activitatea întreprinderii până la data de 09.10.2020.

Este relevant faptul că, potrivit constatărilor consemnate în actul de control, până la momentul efectuării controlului, documentele solicitate nu au fost prezentate.

Prin urmare, aceste constatări urmau a fi examinate de instanța de fond în coroborare cu celelalte probe administrate, inclusiv cu Hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Central) nr.2i-32/20 din 09.09.2020, notificarea lichidatorului și celelalte înscrisuri din dosar, pentru a se stabili dacă acestea confirmă existența unei obligații concrete de prezentare a documentelor și dacă neexecutarea acesteia poate fi imputată lui CIOBANU Taisia.

Colegiul penal reține că actul de control fiscal reprezintă un înscris care conține constatări efectuate de organul fiscal în cadrul unei proceduri de control și care, în măsura în care este pertinent pentru obiectul cauzei, urma să fie supus unei aprecieri efective de către instanța de fond. Or, instanța nu a analizat constatările respective și nu a explicat motivele pentru care acestea nu ar prezenta relevanță pentru stabilirea circumstanțelor faptei imputate.

În acest context, nu poate fi susținută concluzia instanței de fond potrivit căreia acuzația ar avea exclusiv un caracter declarativ și formal, atât timp cât la materialele cauzei există înscrisuri care conțin constatări privind solicitarea și neprezentarea documentelor ce țin de activitatea întreprinderii.

Totodată, Colegiul penal subliniază că aceste constatări nu pot conduce, prin ele însele, la concluzia definitivă privind vinovăția lui CIOBANU Taisia, însă ele constituie circumstanțe probatorii relevante care trebuiau verificate și apreciate în ansamblul probelor administrate.

Prin urmare, instanța de fond urma să stabilească, în baza întregului material probator, dacă documentele solicitate existau, care era persoana obligată să le prezinte, dacă acestea se aflau în posesia sau la dispoziția lui CIOBANU Taisia, dacă au fost sau nu transmise ulterior și, în cazul în care nu au fost transmise, din ce motive și în ce condiții a avut loc această neexecutare. Or, neanalizarea acestor circumstanțe esențiale a condus la o examinare incompletă a cauzei și face prematură concluzia primei instanțe privind inexistența faptului contravențional, ceea ce justifică rejudecarea cauzei pentru elucidarea deplină și obiectivă a tuturor circumstanțelor relevante.

11. Prin urmare, Colegiul constată că hotărârea instanței de fond nu întrunește exigențele de motivare prevăzute de art.462 Cod contravențional și de jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, întrucât nu permite verificarea raționamentului care a stat la baza soluției pronunțate. În lipsa unei analize complete, obiective și coroborate a tuturor probelor administrate, concluzia privind inexistența faptului contravenției apare ca fiind insuficient motivată și prematură, ceea ce impune casarea hotărârii și remiterea cauzei spre

rejudecare, în vederea efectuării unei cercetări judecătorești conforme exigențelor art.425, art.458 și art.462 Cod contravențional.

Instanța de recurs conchide că instanța de fond nu a ținut cont de toate circumstanțele invocate de participanții la proces și nu a dat răspuns argumentelor esențiale formulate de aceștia, ceea ce a determinat pronunțarea unei hotărâri insuficient motivate. La modul concret, Colegiul reține că instanța de fond nu a elucidat pe deplin circumstanțele cauzei și nu a efectuat o apreciere completă, obiectivă și coroborată a materialului probator administrat în cauză, limitându-se la preluarea versiunii expuse de contravenient, fără a expune argumentele de fapt și de drept care justifică înlăturarea probelor administrate de agentul constatator.

Din perspectiva legislației și a practicii judiciare naționale, verificarea probelor presupune analiza fiecărei probe în parte, coroborarea acesteia cu celelalte mijloace de probă și verificarea aptitudinii sale de a confirma sau infirma circumstanțele relevante ale cauzei. Aprecierea probelor nu poate fi redusă la simpla enumerare a acestora sau la preluarea concluziilor uneia dintre părți, ci presupune un examen critic al întregului material probator. În acest sens, într-o hotărâre judecătorească nu este suficientă indicarea probelor administrate, ci instanța este obligată să expună conținutul relevant al acestora, să analizeze legătura dintre ele și să motiveze de ce acordă credibilitate unor probe și înlătură altele. Numai o asemenea analiză permite verificarea legalității și temeiniciei soluției pronunțate.

Colegiul subliniază că rolul activ al instanței în materia contravențională nu se limitează la verificarea formală a legalității procesului-verbal, ci presupune stabilirea caracterului veridic al contravenției imputate, aprecierea tuturor probelor administrate și pronunțarea unei hotărâri motivate, întemeiate pe ansamblul materialului probator. În cauza de față, instanța de fond a dispus anularea procesului-verbal și încetarea procesului contravențional fără a efectua această analiză, soluția fiind fundamentată preponderent pe declarațiile contravenientei, fără o evaluare critică a credibilității acestora prin raportare la celelalte probe existente la dosar.

12. Potrivit art.6 §1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, obligația de motivare a hotărârilor judecătorești constituie o componentă esențială a dreptului la un proces echitabil. Aceasta presupune ca instanța să răspundă argumentelor esențiale invocate de părți și să expună într-o manieră clară și inteligibilă raționamentul care a condus la soluția adoptată. În lipsa unei asemenea motivări, controlul judiciar exercitat de instanța superioară devine iluzoriu. În aceste condiții, Colegiul penal concluzionează că hotărârea instanței de fond este afectată de deficiențe esențiale de motivare și de apreciere a probelor, care nu pot fi înlăturate în calea de atac a recursului, motiv pentru care se impune casarea acesteia și remiterea cauzei spre rejudecare într-un alt complet de judecată, în vederea examinării complete, obiective și contradictorii a tuturor circumstanțelor relevante ale cauzei și pronunțării unei hotărâri legale, întemeiate și motivate.

În concluzie, Colegiul penal constată că soluția instanței de fond de încetare a procesului contravențional este neîntemeiată, fiind adoptată în urma unei analize incomplete și selective a materialului probator administrat în cauză și cu aplicarea eronată a normelor de drept incidente.

Materialele dosarului contravențional conțin un ansamblu de mijloace de probă – procesul-verbal cu privire la contravenție și celelalte înscrisuri anexate – care impuneau examinarea lor în mod coroborat și aprecierea acestora potrivit dispozițiilor art.425 și art.458 Cod contravențional, înainte de a se concluziona asupra existenței ori inexistenței faptului contravenției. Cu toate acestea, instanța de fond a soluționat cauza fără a cerceta în mod complet și obiectiv circumstanțele de fapt și de drept relevante, omițând să analizeze în ansamblu toate probele administrate și fără a expune argumentele pentru care a înlăturat valoarea probatorie a mijloacelor de probă administrate de agentul constatator.

În acest context, Colegiul constată că instanța de fond nu a respectat exigențele prevăzute de art.458 și art.462 Cod contravențional, care impun examinarea cauzei sub toate aspectele și pronunțarea unei hotărâri legale, întemeiate și motivate.

Totodată, din conținutul hotărârii recurate rezultă că instanța nu a efectuat o analiză individuală și coroborată a fiecărui mijloc de probă și nici nu a indicat motivele pentru care a acordat credibilitate unor probe și a înlăturat altele. Or, simpla enumerare a probelor administrate și enunțarea unei concluzii nu poate suplini obligația instanței de a expune raționamentul logico-juridic care a fundamentat soluția pronunțată.

Prin urmare, concluziile instanței de fond nu sunt susținute de o analiză completă și coerentă a probelor, ceea ce face imposibilă verificarea legalității și temeiniciei hotărârii în calea de atac. Aceste deficiențe contravin cerințelor art.6 §1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului privind dreptul la un proces echitabil. Potrivit jurisprudenței constante a Curții Europene a Drepturilor Omului, obligația instanțelor de a-și motiva hotărârile reprezintă o garanție esențială împotriva arbitrariului și permite părților să cunoască motivele pentru care argumentele lor au fost admise sau respinse, precum și exercitarea efectivă a controlului judiciar (*Ruiz Torija împotriva Spaniei, Hiro Balani împotriva Spaniei, Fomin împotriva Moldovei și Hirvisaari împotriva Finlandei*).

În consecință, Colegiul penal apreciază că hotărârea atacată a fost pronunțată cu încălcarea normelor de procedură privind aprecierea probelor și motivarea hotărârii judecătorești, vicii care nu pot fi înlăturate în procedura recursului și care impun casarea acesteia, cu remiterea cauzei spre rejudecare în aceeași instanță, însă într-un alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei, instanța de fond urmează să respecte exigențele prevăzute de art.458 Cod contravențional, să examineze cauza sub toate aspectele de fapt și de drept, să administreze, dacă va considera necesar, probe suplimentare și să efectueze o apreciere completă, obiectivă și coroborată a tuturor mijloacelor de probă administrate, expunând într-o manieră clară și convingătoare motivele care justifică soluția ce va fi pronunțată.

Subsecvent celor enunțate, din considerentele menționate supra şi având în vedere faptul că prima instanță nu a constatat şi nu a elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, ținând cont de faptul că încălcarea normelor de drept ce a dus la soluționarea eronată a pricinii nu poate fi corectată în instanța de recurs, iar acest fapt constituie temei de remitere a pricinii la rejudecare în prima instanță, Colegiul Penal consideră necesar de a admite recursul declarat de către agentul constatator Maria LUPAȘCO, a casa Hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 5r-390/24 din 21

iulie 2025 şi a remite cauza respectivă la rejudecare în prima instanță, în alt complet de judecată.

13. Conducându-se de prevederile art.473 alin.(1) pct.2) lit.c), 474 Cod contravențional, Colegiul Penal al Curții de Apel Centru, -

D E C I D E :

Se admite recursul declarat de agentul constatator Maria LUPAȘCO.

Se casează integral Hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 5r-390/24 din 21 iulie 2025, în cauza contravențională intentată prin Procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MF169240 și deciziei agentului constatator din 19.01.2024, adoptate în privința lui **CIOBANU Taisia** în temeiul art.288 Cod contravențional, și se remite cauza în vederea rejudecării în prima instanță, într-un alt complet de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
Judecătorul **Eugeniu BEȘELEA**

Judecătorii **Andrei CAZACICOV**

Vitalie BUDECI